

## Jezus przyjdzie w glanach... Myśli niepokorne

Autor tekstu: oprac. Natalia Dziadura

### **H**einrich Heine:

- ~ Bóg mi wybaczy. To jego fach.
- ~ Przypadkowa przechadzka po szpitalu wariatów pokazuje, że wiara nie dowodzi niczego.

### **Merlin Stone**

~ Historia Adama i Ewy to chwyt propagandowy — aby nakłonić kobiety do poddania się władzy patriarchalnej.

### **George Eliot / Mary Ann Evans**

~ Nie przeczę, że kobiety są głupie: Bóg Wszechmogący stworzył je takimi, aby je dopasować do mężczyzn.

### **Demokryt**

~ Ludzie błagają Boga o zdrowie. Nikt jednak ze śmiertelników nie myśli, że zachowanie zdrowia leży w jego własnych rękach.

### **Bertrand Russell**

~ Fakt, iż jakiś pogląd jest szeroko rozpowszechniony, nie stanowi żadnego dowodu na to, że nie jest on całkowicie absurdalny. Jeśli weźmiemy pod uwagę, że większość ludzkości jest zwyczajnie głupia, należy oczekiwać z dużym prawdopodobieństwem, iż powszechnie panujące przekonania będą raczej idiotyczne niż rozsądne.

~ Gdyby ludzie pragnęli bardziej własnego szczęścia niż nieszczęścia innych, moglibyśmy niebawem mieć raj na ziemi.

~ U nas reputację luminarzy moralności mają ludzie, którzy wyrzekają się zwykłych przyjemności i odbijają to sobie za pomocą utrudniania życia swoim bliźnim.

~ Im intensywniejsza była religijność danego okresu historii, im głębsza wiara w dogmat, tym większe było okrucieństwo i tym gorszy ogólny stan rzeczy.

### **Remy de Gourmont**

~ Najbardziej dziwnym ze wszystkich zbrodni seksualnych jest zachowanie wstrzemięźliwości.

### **Charles Caleb Colton**

~ Dla religii ludzie zrobią wszystko: będą się klócić, pisać, walczyć, umierać, zabijać, tylko nie będą zgodnie z nią żyć.

### **Es. G**

~ Nic tak nie jednoczy jak wspólny wróg.

### **Jan Lemański**

~ Bóg stworzył i grzech. Po cóż się wyzbywać grzechu, skoro to rzecz boska?

### **Susan Ert**

~ Miliony marzą o nieśmiertelności, równocześnie nie wiedząc, co ze sobą zrobić w deszczowe niedzielne popołudnie.

### **Gilbert Keith Chesterton**

~ Biblia mówi nam abyśmy kochali naszych sąsiadów a także naszych wrogów, prawdopodobnie dlatego, że to przeważnie ci sami ludzie.

### **Wiesław Malicki**

~ Uderz w stół, a stereotyp ożyje.

### **Marie von Ebner-Eschenbach**

~ Sąd da się obalić, przesąd nigdy.

### **Stanisław Jerzy Lec**

~ Twórcie o sobie mity, bogowie nie zaczynali inaczej.

~ W walce idei giną ludzie.

~ Ślepej wierze źle z oczu patrzy.

~ Czasem mnie diabeł kusi, by uwierzyć w Boga.

~ Tym samym mózgiem myśleć i wierzyć?

~ Wszyscy bogowie byli nieśmiertelni.

- ˘ W co wierzę? W Boga — jeżeli jest.
- ˘ A może Bóg mnie sobie upatrzył na ateistę?
- ˘ Gdy mit zderzy się z mitem, jest to bardzo realne zderzenie.
- ˘ „Z jednego krzyża można by zrobić dwie szubienice” — rzekł fachowiec z pogardą.
- ˘ Każdą ideę można dogmatować do końca.
- ˘ I pomyśleć, że na tym ogniu, który ukrał Prometeusz bogom, spalono Giordana Bruno.
- ˘ Z raju wygnano przecież jedynie Adama i Ewę. A jak stamtąd wydostały się na wolność lwy, orły, mały, pchły itd. A nawet jabłka?
- ˘ Zwracaj się zawsze do bogów obcych. Wysłuchają cię poza kolejką.
- ˘ Czym staje się diabeł, gdy przestaje wierzyć w Boga?
- ˘ Kto jest bez winy, niech rzuci pierwszy kamieniem. Pułapka. Wtedy już nie będzie bez winy.
- ˘ Czy jestem wierzący? Bóg jedynie raczy wiedzieć.
- ˘ „Padnij — powstań” to załedwie czas rekruta. „Zgiń — zmartwychwstań” — dopiero życie.
- ˘ Mistyk! Wierzy, że istnieje.
- ˘ Gdy powiedzieć „Nie ma świętych”, obrażają się nawet ateści.
- ˘ Neokantysta? Prawo moralne ma w sobie. Gdzieś.
- ˘ Nie zabijaj — rzekł — gdy masz się kim wyręczyć — dodał.
- ˘ Ci, którzy noszą końskie okulary, niech pamiętają, że do kompletu należy wędzidło i bat.
- ˘ Krew jest płynna — jakże nie ma być przelewana.
- ˘ Wysoko mnie ceni — mówisz? Wiem, zażądałby więcej niż 30 srebrników.
- ˘ Żaden Bóg nie przeżył straty wiernych.

#### **Kenan Evren**

- ˘ Nie ma takiego kraju, który by osiągnął nowoczesny poziom cywilizacji, nie będąc laickim.

#### **Szymon Niemiec**

- ˘ Polska nie jest krajem, gdzie kapłana się zaprasza, ale trzeba go wypraszać.

#### **Marek Koprowski**

- ˘ Kościół uwielbia posiadać, choć obłudnie zaleca życie skromne, czy wręcz ubogie.

#### **Jonathan Swift**

- ˘ Mamy wystarczająco dużo religii, by sięnienawidzić i stanowczo za mało, by się wzajemnie kochać.

#### **Wolter**

- ˘ Nie dość zapewnić komuś zbawienie, trzeba mu jeszcze dać środki do życia.
- ˘ Taka jest słabość rodzaju ludzkiego i taka jego przewrotność, że niewątpliwie na lepsze mu wychodzi znosić jarzmo wszelkich możliwych zabobonów, byleby nie były zabójcze, niż żyć bez religii. Człowiek zawsze potrzebował wędzidła, a chociaż okrywał się śmiesznością składając ofiary faunom, satyrom i najadom, rozsądniej i korzystniej było czcić te fantastyczne wyobrażenia bóstwa niż oddać się ateizmowi.
- ˘ Odpowiadacie, że to wielka różnica, że wszystkie religie są dziełami ludzi, a tylko Kościół katolicki, apostołski i rzymski jest dziełem Boga.
- ˘ Boże, strzeż mnie od przyjaciół, z wrogami sobie poradzę.
- ˘ Nie rozumiem, doprawdy, jak mogło przyjść Chrystusowi do głowy, dać się przez takie jak wy kanale ukrzyżować.
- ˘ Jeżeli Bóg stworzył człowieka na obraz i podobieństwo swoje, człowiek oddał mu wet za wet.

#### **Roland Topor**

- ˘ Religie są jakoś skąpe w udzielaniu odpowiedzi na pytanie, które uwielbiam: co, u diabła, robił Pan Bóg przed stworzeniem świata?

#### **Paul Henry Thiry d'Holbach**

- ˘ Nic nie daje takiej władzy nad ludem jak zabobon.

#### **Mahatma Gandhi**

- ˘ Nie znam większego grzechu niż uciskanie słabszych w imieniu Boga.
- ˘ Bez wątplenia byłbym chrześcijaninem, gdyby chrześcijanie byli nimi 24 godziny na dobę.

#### **Franz Buggle**

- ˘ Najlepszą rzeczą jaką wniosło do życia chrześcijaństwo, są... heretycy.

#### **Jerzy Andrzejewski**

- ˘ W Polsce najgwałtowniej i najbezwzględniej potępia się ludzi nie za to, że źle czynią, lecz za to, że inaczej myślą.

### **Lew Tołstoj**

∨ Wiara w autorytety powoduje, że błędy autorytetów przyjmowane są za wzorce.

### **Friedrich Wilhelm Nietzsche**

∨ Gdyby Bóg istotnie liczył się dla swych kapłanów wielokrotnie więcej od wartości doczesnych, nie zabiegaliby o nie aż tak łapczywie.

∨ „Nie sądzicie!” mówią oni, lecz posyłają do piekła wszystko, co im w drodze stoi.

∨ Gdy się punkt ciężkości życia przeniesie nie w życie, lecz w „zaświat” — w nicość — to odbiera się życiu w ogóle wagę.

∨ Istniał tylko jeden chrześcijanin i ten umarł na krzyżu.

∨ „Duch czysty” jest czystą głupotą: odliczmy system nerwowy i zmysły, „doczesną powłokę”, a pominiemy w rachunku siebie — nic więcej!

∨ W co motłoch bez dowodów uwierzył, jakże byśmy mogli to dowodami obalić?!

∨ W religii chrześcijańskiej moralność nie ma żadnego związku z rzeczywistością.

∨ Nikt nie może swobodnie postanowić, że zostanie chrześcijaninem: nie można się 'nawrócić' na chrześcijaństwo — trzeba być na to dostatecznie chorym...

∨ Kto czci w ten sposób, iż przybija do krzyża niezciciela, ten należy do katów swojego stronnictwa — nie podaje się mu ręki nawet wtedy, kiedy wyznaje się te same poglądy.

### **Richard Bach**

∨ Doskonała argumentacja nigdy nie przekona zaślepiającej emocji.

### **Albert Einstein**

∨ Cóż za smutna epoka, w której łatwiej jest rozbić atom niż zniszczyć przesąd.

∨ Moralność człowieka zależy od zdolności współodczuwania z innymi ludźmi, wykształcenia oraz więzi i potrzeb społecznych; żadna religia nie jest do tego potrzebna. Człowiek byłby zaiste żalną istotą, gdyby kierował się w życiu wyłącznie strachem przed karą i nadzieją na nagrodę po śmierci.

∨ Wiara w istnienie bytu z założenia niedostępnego naszym zmysłom (...) nie pomaga bynajmniej w zrozumieniu porządku, jaki postrzegamy w otaczającym nas świecie.

∨ Nie wierzę w nieśmiertelność i uważam moralność za sprawę czysto ludzką, bez konieczności odwoływania się do jakiegokolwiek nadprzyrodzonego autorytetu.

### **Karol Marks**

∨ Religia to opium dla ludu.

### **Žarko Petan**

∨ Wolno jest myśleć. Nie wolno jest myśleć inaczej.

### **Pietro Pomponazzi**

∨ Kiedy chorzy umierają, mówi się, że winni są lekarze, a kiedy przychodzą do zdrowia, przypisuje się ich uzdrowienie bogom.

### **Georg Christian Lichtenberg**

∨ Jest pewne, że o religię chrześcijańską bardziej walczą ci, którzy z niej żyją, niż ci, którzy są przekonani o jej słuszności.

∨ Nie należy ludzi sądzić według ich przekonań, lecz według tego, co przekonania z nich czynią.

∨ Pozostawmy metafizyczne grzebaniny tym, którzy nie potrafią niczego lepszego zrobić.

### **Ferdinand Krenzer**

∨ Nie pytamy, czy Chrystus żył; chcemy wiedzieć, gdzie są i co czynią chrześcijanie.

### **Fiodor Michajłowicz Dostojewski**

∨ Boga nie ma — jest tylko sumienie.

### **Montesquieu**

∨ Gdyby trójką stworzyły sobie boga, zrobiłyby go o trzech bokach.

∨ To zdumiewające, że bogactwo ludzi Kościoła wzięło początek od zasady ubóstwa.

∨ Jakże niszczycielski był fanatyzm chrystianizmu i islamu. Tylko piórem umoczone w krwi lub łzach można by opisać jego przerażające skutki.

∨ Gdybym był papieżem, posłałbym do licha wszystkich mistrzów ceremonii i wolałbym być człowiekiem niż bogiem.

### **Harrison Matthews**

∨ Jest rzeczą zdumiewającą, że istnieją biskupi gotowi błogosławić okręty wojenne, bombowce lub wojska przed bitwą, a którzy potępiają regulację urodzin.

### **Karl Rehner**

~ Tolerancja jest to gotowość przyznania przedstawicielowi innego światopoglądu tej samej dozy inteligencji i dobrej woli, co sobie.

### **Goethe**

~ Nauka Chrystusa nigdzie nie była bardziej tłumiona niż w chrześcijańskim Kościele.

### **Lukrecjusz**

~ Nauka uwolniła człowieka z leku przed bogami.

### **Giordano Bruno**

~ Kto chce w prawidłowy sposób rozumować powinien umieć się odzwyczaić od przyjmowania czegokolwiek na wiarę. Przyzwyczajenie się do wierzenia jest największą przeszkodą poznania naukowego.

### **Peter de Rosa**

~ Panie, nie wglądaj zbyt długo na wszelkie nieszczęścia na Twym świecie; nie chcemy, byś stał się ateistą.

### **Ethan Allen**

~ Ci, którzy podważają znaczenie rozumu, powinni poważnie zastanowić się nad tym, czy występują przeciw rozumowi, używając rozumu, czy nie używając go; jeśli używają rozumu, to postępują zgodnie z zasadą, którą zamierzają obalić; natomiast jeśli argumentują, nie używając rozumu (co, by być w zgodzie ze sobą, muszą czynić), to znajdują się poza zasięgiem racjonalnej argumentacji i nie mogą być włączeni do racjonalnej dyskusji.

### **Paweł Poręba**

~ Problem jest jednak taki, iż aby wyjaśnić, dlaczego jakaś banialuka [...] jest bezsensowną bzdurą, trzeba sporej wiedzy i długiego wyjaśniania. A żeby wypowiedzieć taką banialukę, wystarczy mieć gadane i nie przejmować się faktami.

### **George Bernard Shaw**

~ Nawet najsprytniejszy człowiek uwierzy w to, w co pragnie uwierzyć, wbrew wszelkim faktom i wszelkim podręcznikom świata.

~ Z chrześcijaństwem jest jeden problem — nigdy nie wypróbowano go w praktyce.

~ Męczeństwo to jedyna droga do sławy nie wymagająca żadnych zdolności.

### **Arthur Schopenhauer**

~ Krótko mówiąc, bardzo mało ludzi umie myśleć, ale jakiś pogląd chce mieć każdy. I cóż pozostaje tu innego, jak przejąć gotowy pogląd od innych, zamiast wypracować go samemu?

### **Lew Trocki**

~ Nie tylko w domach chłopów, ale również w miejskich wieżowcach wiek XX przeplata się z XIII. Setki milionów ludzi używających elektryczności nadal wierzą w magiczną moc symboli i egzorcyzmów [...] Gwiazdy kina korzystają z usług mediów. Lotnicy pilotujący cudowne maszyny stworzone przez ludzki geniusz, noszą na swych piersiach amulety. W ludziach istnieją niewyczerpalne zasoby ciemnoty, niewiedzy i okrucieństwa!

### **P. Covaney, R. Highfield „Granice złożoności”**

~ Religia trwa nie z powodu cynicznej manipulacji księży ani z pewnością nie z powodu prawdziwości doktryny, ponieważ różne sprzeczne ze sobą religie trwają równie dobrze. Doktryny religijne trwają, ponieważ wpaja się je dzieciom w wieku, gdy są podatne na sugestie; gdy dzieci dorosną, wpajają je z kolei własnym dzieciom. Inaczej mówiąc, zdaniem Dawkinsa, wiara utrzymuje się z powodów epidemiologicznych.

### **Richard Dawkins**

~ Godzenie takiej sprzeczności, jak uprawianie nauki przez cały tydzień i chodzenie do Kościoła w niedzielę, jest intelektualnie nieuczciwe.

### **Jerzy Kijewski**

~ Żaden bóg nigdy nie dał człowiekowi prawa do wolności przekonań...

### **Tadeusz Kotarbiński**

~ W obliczu ogromu zła na świecie, byłoby bluźnierstwem posądzać Boga o istnienie.

### **W. Łysiak**

~ Kocham puste nazwy — tylko w nich potrafię usłyszeć Boga.

### **Stephen Roberts**

~ Ja tylko nie wierzę w jednego więcej boga niż ty. Gdy zrozumiesz, dlaczego nie wierzysz we wszystkich pozostałych, zrozumiesz, dlaczego ja nie wierzę w twój.

### **Mark Twain**

~ Gdyby wieża Eiffla wyobrażała wiek Wszechświata, warstwa farby na najwyższej gałce na jej szczycie odpowiadałaby udziałowi człowieka; i każdy by wiedział, że po to zbudowano wieżę, żeby na niej znalazła się ta farba.

~ Gdyby Chrystus żył w naszych czasach, na pewno nie chciałby być chrześcijaninem.

~ Kościół dąży do zreformowania innych ludzi. Nie byłoby złe, gdyby raz, dla przykładu chociażby, sam się trochę zreformował.

~ O ile jakiś człowiek nie wierzy w to, w co my wierzymy, stwierdzamy, że jest wariatem i to załatwia sprawę. W naszych czasach, rzecz jasna, i tylko dlatego, że nie możemy spalić go na stosie.

~ Kler i Kościół zubożają społeczeństwo przez propagowanie ignorancji, przesądów i niewolnictwa. Ubóstwiają zaś siebie za swą piękną szlachetną działalność niesienia odruchów pomocy, nie ze swych własnych skarbców, lecz uzyskanych żebraniem z kieszeni stworzonych przez siebie biedaków.

~ Kiedy Bóg zstąpił na ziemię po raz pierwszy, przyniósł życie i śmierć; gdy zstąpił po raz drugi, przyniósł piekło.

~ Wobec chorobliwej wyobraźni, dowody nic nie wskazują.

~ Bóg stworzył świat w ciągu pięciu dni — a potem? Wystarczył mu jeden dzień, by stworzyć dwadzieścia milionów słońc i osiemdziesiąt milionów planet!

~ Więcej jest tych, którzy chodzą do Kościoła, niż tych, którzy chcą do niego chodzić.

~ Należy stwierdzić, że Bóg musi być swym nowym tworem również rozczarowany - poprawki w stosunku do mały są wręcz niezauważalne.

### **Kurt Vonnegut**

~ Żyj tak, byś mógł powiedzieć Bogu w dniu Sądu Ostatecznego: „Byłem bardzo dobrym człowiekiem, chociaż w Ciebie nie wierzyłem”.

### **Ronam Zaroff**

~ Ateizm jest zmianą światopoglądu. Odrzuceniem świata urojeń i chciejstwa na rzecz świata realiów, świata faktów, racjonalizmu i humanizmu. Postrzegania świata takim jakim on jest, a nie takim, jakim byśmy chcieli, żeby był. Świata, w którym najwyższą wartością przestaje być wymagowane bóstwo, a staje się nią człowiek.

### **L. Kołakowski**

~ Nie oburza mnie ani mnie nie irytuje irracjonalność wiary; nudzą mnie i niecierpliwą próby budowania fałszywych zasad racjonalizujących.

### **Dawid Ropuszyński**

~ Jakkolwiek nie spojrzeć nie można zastąpić przysłowiowych szkiełka i oka — kadzidłem i stulą.

### **Witold Gombrowicz**

~ Mnie Bóg, w życiu moim, nigdy nie był potrzebny — od najwcześniejszego dzieciństwa, ani przez pięć minut — byłem zawsze samowystarczalny.

~ Ostateczną instancją dla człowieka jest człowiek, nie zaś żadna wartość absolutna.

### **Ernest Hemingway**

~ Każdy myślący człowiek jest ateistą!

### **Erich Maria Remarque**

~ (...) I tylko w jednym różnicie się od Boga — Bóg wie wszystko, a wy wszystko wiecie lepiej.

~ Niech pan nie lekceważy mądrości Kościoła. Kościół to jedyna dyktatura, jak od dwóch tysięcy lat nie została obalona.

### **Mariusz Agnosiewicz**

~ Racjonalista nie odchodzi od kościoła dlatego, że ksiądz to zdzierca, czy rozpustnik, ba!, nie odchodzi nawet dlatego, że dostrzega w Biblii sprzeczności. Nie, on odchodzi dlatego, że jego rozum wzbrania się przed przyjęciem prawd religijnych, odrzuca nonsens i głupotę, a także nierealne mrzonki. Nie wierzy w Boga nie dlatego, że jest on w Biblii pokazany jako istota żalсна i prymitywna, lecz dlatego, że obserwując świat go otaczający oraz istotę ludzkich stosunków i pragnień, wie, że Bóg jest kolejnym ludzkim wymysłem. Cała ułomność dziejów kościoła, Biblii i religii działa tylko na jego korzyść — gdyż łatwo jest mu wykazać słuszność własnej postawy i nedorzecznosc postaw przesądnych. Ale gdyby opowieści biblijne były ułożone w sposób bardziej przemyślany i rozsądny, a księży świeciłoby przykładem cnót — prawdy religijne nie byłyby przez to bardziej prawdziwe i sensowne, a przez to bardziej atrakcyjne.

~ Ludzie wierzą w boga ze słabości, najczęściej połączone jest to z wpojeniem tego pojęcia

w maleńkości. A ci co wpajali, skąd czerpali o nim wiedzę? Od tych co im z kolei to za młodu wpoili. Każdy wierzy każdemu na słowo, a wrodzona chęć ulegania słabości czyni z tej choroby epidemię; następnie te poglądy w wieku szczenięcym wbite do ludzkich głów, sprawiają z czasem wrażenie przyrodzonych i naturalnych.

~ Racjonalizm religijny nie jest racjonalizmem wolnomyślicielskim — posługuje się rozumem, ale się na nim nie opiera, rozważa świat, ale w kategoriach narzuconych przez wiarę; może badać i rozważać, ale w zębach ma cugle wiary, a za plecami anioła stróża; jeśli się zanadto wypuści przed siebie, anioł ciągnie za cugle i kielżna rozum. Racjonalista taki musi więc wiedzieć w jakich granicach się może poruszać, a granice te wyznacza wiara. Wiadomo, że czasami jest tak, że nieopatrznie wypuszcza się poza te granice. Wówczas często 'upada w wierze', albo dla niepoznaki nazywa to 'kryzysem wiary', po którym ma nadzieję powrócić do dawnego zaprzęgu. Nęciło go pragnienie swobody, ale się połapał rychło, że uprzęż dawała mu ukojenie i spokój.

~ Kapłan jest potomkiem maga, choć nie tak dostojnym, gdyż o ile tamten był czarownikiem — twórcą fałszu i urojeń, ten jest tylko klechą — głosicielem urojeń.

### **Steven Weinberg**

~ Religia jest obrazą ludzkiej godności.

~ Religia jest kompletnym nonsensem i okropną szkodą dla ludzkiej cywilizacji.

~ Z religią czy bez, dobrzy ludzie będą postępować dobrze, a źli — źle, ale złe postępowanie dobrych ludzi, to zasługa religii.

### **Alosza Awdiejew**

~ Rzeczywistość wymaga twórczej interpretacji, a nie dogmatycznej typologii.

### **Celsus**

~ Wszystkie wasze opowieści są tylko bajkami, którym nie potrafiliście nadać nawet podobieństwa prawdy.

### **Vanini**

~ Każda religia ma swój początek i będzie też miała swój koniec.

### **Leszek Żuk**

~ Nie mamy więc prawa naszej nieznamości praw rządzących światem uważać za przejaw boskości. To tylko nasza niewiedza.

### **Carl Sagan**

~ Niewykluczone, że w niektórych z tych doktryn tkwi ziarno prawdy, ale ich powszechna akceptacja wskazuje na brak intelektualnego rygoru i sceptycyzmu oraz na zastępowanie doświadczenia przez iluzje i marzenia.

### **Krzysztof Sykta**

~ Nie ważne czy się wierzy czy nie wierzy, ważne jak się żyje.

~ Jeśli ktoś już tkwi w jakiejś doktrynie to niech ta doktryna przynajmniej przynosi mu pożytek i całemu społeczeństwu a nie szkodzi społecznej tkance.

~ Można traktować ludzi jak wilki, można jak barany.

### **Cupitt**

~ Wiara w ukryte moce jest tak samo absurdalna i zabobonna jak wiara, że słownik kryje w sobie mnóstwo niewidzialnych słów, które jakimś sposobem wpływają na znaczenia i użycie słów widzialnych.

### **Barbara Stanosz**

~ Myli się Pan jednak zakładając, że jestem gotowa powiedzieć, iż nie ma takiego boga, tj. że wzięta z doktryny metafizycznej wypowiedź „Bóg istnieje” jest zdaniem fałszywym. Wypowiedź tę wprawdzie odrzucam, lecz nie uważam jej za zdanie fałszywe: uważam ją za pozbawioną sensu, a wszak fałszywe (lub prawdziwe) mogą być tylko sensowne zdania. Przyczyną, dla której odmawiam sensu tej wypowiedzi, jest fakt, iż w centralnej tezie każdej takiej doktryny — w charakterystyce domniemanego bytu nazywanego bogiem — występują terminy, które tylko z pozoru coś znaczą. Są one wprowadzane do języków tych doktryn w kontekstach, lub za pomocą pseudo-definicji (...) Ponieważ tak wprowadzone słowo „bóg” nie zostaje wyposażone w znaczenie, więc zdanie (ściślej: wypowiedź, która jest zdaniem z gramatycznego, lecz nie z semantycznego punktu widzenia) „Bóg istnieje” nie jest ani prawdą, ani fałszem; jest nonsensem. A skoro tak, to nie można mu sensownie zaprzeczyć: poprzedzenie nonsensu zwrotem „nieprawda, że” daje również nonsens. (...) Oto powód, dla którego racjonalista nie powinien deklorować się jako agnostyk w sprawie istnienia bogów z doktryn metafizycznych. (...) Racjonalna postawa poznawcza wyraża się w ignorowaniu tego zdania, a wraz z nim doktryny, której jest ono ośrodkiem. Nie wynika stąd,

oczywiście, że należy ignorować zjawisko społeczne, jakim jest wyznawanie religii jakiegokolwiek rodzaju.

### **Meslier**

∨ Ażeby odkryć prawdziwe zasady moralności, ludzie nie potrzebują ani teologii, ani objawień, ani bogów, potrzebują jedynie zdrowego rozsądku.

∨ Skoro Bóg nie mógł uczynić natury ludzkiej nieskazitelną, to jakim prawe karze ludzi za to, że nieskazitelni nie są?

∨ Po co czcić świętych skoro nikt nie chce żyć tak jak oni?

∨ Dlaczego ja mam być sprawiedliwy? Pan Bóg jest sprawiedliwy.

### **Czesław Znamierowski**

∨ Kto raz otrzyma z rąk zbiorowości inwestyturę na maga i czarownika, temu już ją trudno utracić.

### **Lucjan Ferus**

∨ Ślepa wiara w ogólnie uznane „prawdy” nie sprzyja dogłębnemu poznaniu świata.

∨ [...] ten wasz śmieszny rytuał będący dalekim echem szamańskich praktyk, ta wasza liturgia z tymi jarmarczynymi błyskotkami, ta celebra pełna blichtru i nadętego próżnością dostojęstwa — wydaje mi się czymś tak odległym Bogu - Absolutowi, czymś tak niskim i trywialnym, zewnętrznym i powierzchownym, nastawionym na obrzędową widowiskowość, czymś co jedynie zafałszowuje jego obraz... jednocześnie ta wielka pycha kapłanów, która się zapewne bierze z przekonania, iż swymi śmiesznymi gestami; kadzeniem, kropieniem wodą, klękaniem i skradaniem rąk, wypowiedaniem frazesów przed różnymi obrazami i figurami z drewna lub gipsu — służą temu nieskończonemu, wszechmocnemu stwórcy...

∨ Czy moja wiara uczyni to prawdziwsze, a niewiara mniej prawdziwe?... Przecież ona odzwierciedlać będzie tylko mój stosunek do tego wydarzenia, a nie uwiarygodniać go... Jeśli coś jest prawdą, to nią jest niezależnie od tego, czy będziemy w nią wierzyć czy też nie!

∨ Człowiek wierzący w niczym nie jest lepszy od niewierzącego, a raczej odwrotnie: fanatyzm ludzi wierzących uczynił już tak wiele zła, iż powinno się położyć w końcu temu kres!

∨ Skoro więc Bóg zawsze wie wszystko... po co ten cały cyrk ze spowiedzią człowieka przed człowiekiem?

∨ [...] grzech samodzielnego myślenia. Tego grzechu nie toleruje żaden kościół, ani żadna religia.

### **Oskar Wilde**

∨ Czasami myślę, iż Bóg, tworząc człowieka, przecenił nieco swoje możliwości.

∨ Wierzy się w coś nie dlatego, że jest to racjonalne, lecz dlatego, że często powtarzane.

∨ Moralność to po prostu nasz postawa wobec ludzi, których nie znosimy.

∨ Różnica między grzesznikiem a świętym polega na tym, że święty ma zwykle ciekawą przyszłość, grzesznik zaś przeszłość.

### **Tad Clements**

∨ Długość czasu, w którym dana idea była akceptowana, jest, oczywiście, logicznie nieistotna, lecz wielu tradycjonalistów przywiązuje ogromną wagę do faktu, że ich przekonania żywione są przez ludzi od tysiącleci, najwyraźniej zakładając, że między długowiecznością przekonań a ich wiarygodnością zachodzi bezpośrednia korelacja.

### **Paul Kurtz**

∨ Żadne bóstwo nas nie zbawi, musimy zbawić się sami.

### **Felipe Fernandez — Armesto**

∨ Wszystkie nasze najpowszechniejsze iluzje są wytworami wyobraźni gatunku, który boi się, że jest we wszechświecie osamotniony.

∨ Pogląd, że religia jest czymś nieuniknionym i w jakimś sensie naturalnym, opiera się na fałszywym założeniu, że ma ona charakter powszechny.

∨ Dla większości praktykujących religia stanowi rodzaj więzi społecznej, a w mniejszym stopniu odnosi się do tego, co poszczególne jednostki mają w swoich głowach.

### **Anna Kalenik**

∨ Przyznać się, iż nie należy się do fan klubu Ojca Świętego, to — nie wiedzieć czemu — w III RP (kraju ponoć demokratycznym) wyczyn nie lada bohaterski.

### **H. L. Mencken**

∨ Katolicki mogą całkiem legalnie unikać ciąży dzięki matematyce, choć w dalszym ciągu nie

mogą korzystać z wiedzy z zakresu chemii i fizyki.

### **Jan Bazil**

~ Papież, który nie wahał się skorzystać z nowoczesnej medycyny dla ratowania własnego życia, twardo odmawia kobietom prawa do korzystania z nowoczesnej wiedzy medycznej w celu zapobieżenia niechcianej ciąży.

### **ojciec Jean Bertrand Aristide, prezydent Haiti**

~ Pismo Święte nakazuje nam kochać naszych nieprzyjaciół. Bardzo Kocham papieża.

### **Christopher Hitchens**

~ Filozofia i wiedza przeznaczone są tylko dla wybrańców, masom pozostaje religia i sentymentalne wzruszenia.

~ Jesteśmy zbyt wyrafinowani intelektualnie, by wierzyć w Boga.

### **Bogdan Motyl**

~ Nagroda. Coś żalostnego, niegodziwego i obłudnego w swoich założeniach. Jeżeli cnota, którą uprawia człowiek ma być a priori nagrodzona, jak naucza Kościół, to jest to cnota perfidna i pełna hipokryzji, dlatego, że jest ona obliczona z handlowym wyrafinowaniem na lichwiarski zysk w Niebie!

~ Prawość, szlachetność, uczciwość? To cechy charakteru, które u dobrego człowieka nie wymagają obietnic nagrody. On i bez tego będzie dobry, gdyż z natury swej, a nie daru boskiego, nie jest zdolny do czynienia Zła.

~ Człowiek urzeczony wyznawaną religią, która w każdym przypadku jest metafizyczną fikcją, zamiast dostrzegać naturalne i oczywiste przyczyny swoich nieszczęść, swoją głupotę woli przypisać niedoskonałości własnej natury, a źródła osobistych niepowodzeń szukać w gniewie boga lub jego woli.

~ Symbol, znak krzyża nie jest własnością papieskiego wyznania. Nie jest zastrzeżonym znakiem towarowym katolicyzmu i ta formacja religijna nie może mieć go na wyłączność.

~ Głęboko wierzący chrześcijański rolnik, chcąc aby spadł deszcz, gdyż susza zagraża jego plonom, modli się do boga lub jego zastępcy, bożka, czyli „patrona” rolników, św. Izydora. Jest przekonany, że modlitwa sprawi, iż Matka Natura wbrew własnym prawom, dla jego doraźnej potrzeby, nakaże chmurze deszczowej zmienić swój bieg w przestworzach i popłynąć nad jego pole, zraszając

je

deszczem.

Mieszkańcy Afryki, mając ten sam problem, korzystają z pośrednictwa szamana, który stosuje różne praktyki magiczne, z tańcami rytualnymi włącznie. I w sumie, na czym polega różnica między „cywilizowanym” chrześcijaństwem, a pogańskimi i barbarzyńskimi „dzikusami” z Afryki?

~ Żaden dogmat rzymskiego wyznania nie ma uzasadnienia w Piśmie świętym.

~ Właśnie w chrześcijaństwie niewolnictwo przetrwało najdłużej. Państwa katolickie były ostatnimi, które zniosły tę formę poddaństwa.

~ Rola duszpasterza w wojsku jest hańbą, a może raczej obłudą współczesnej cywilizacji. Wpierw należy odmówić modlitwę, usprawiedliwić wojnę, aby ze spokojnym sumieniem iść zabijać i mordować w imię racji polityków, i po walce, modlić się za zwycięstwo!

### **Andrzej S. Przepieżdziecki**

~ Nie sposób poważnie traktować nauk Jezusa o ubóstwie i równocześnie gromadzić i użytkować ogromną mamonę.

### **Michał Przech**

~ Czy jako wierzący w równość ludzi przed Bogiem, możesz mieć coś przeciwko gejom?

~ Brak wyjaśnienia nie oznacza braku możliwości wyjaśnienia.

~ Dogmaty są w prostej linii pochodnymi mitów. Jako takie nie są ani prawdziwe, ani fałszywe.

### **Thomas Jefferson**

~ Doprawdy drzę o swój kraj, jeśli pomyśle, że Bóg jest sprawiedliwy.

### **Graham Greene**

~ Jako katolik dziękuję Bogu za heretyków. Herezja to tylko inne określenie wolności myśli.

### **Erich von Daniken**

~ Kapłani jako pierwsi pojęli, że bogów już nie ma.

### **Aleksander Świętochowski**

~ Omiń raczej świątynię niż nędzarza.

### **Karol Bunsch**

~ Najlepiej prawią kazania ci, którzy nie wierzą w to, co mówią.

### **Archibald Joseph Cronin**

~ Nie wszyscy ateści muszą iść do piekła.



## Hermann Hesse

∨ Wiara, podobnie jak miłość, nigdy nie opiera się na rozumie.

∨ Kto jest zbyt wygodny, by samodzielnie myśleć i być sędzią samego siebie, ten poddaj się istniejącym zakazom, temu jest lekko.

## David Hume

∨ Im straszniejszy jest obraz bóstwa, tym powolniejsi i bardziej ulegli stają się ludzie wobec jego kapłanów.

**autor** (miprzynajmniej) **nieznany**:

∨ Poczekam, aż katolicy będą chrześcijanami.

∨ Bóg jest ateistą.

∨ Boże, chroń mnie przed katolikami.

∨ Wolna myśl jest większa od Boga.

∨ Autorytet tworzy postawy autorytarne, zniechęca do myślenia, ogranicza osobisty rozwój. Jest nieprzejednanym wrogiem inteligencji, kreatywnej wyobraźni i wolności jako takiej.

∨ Tolerancja to najwspanialsza idea na świecie. Spróbuj być innego zdania!!!

∨ Największym wydarzeniem w historii wszechświata była ewolucja gazu do postaci ducha.

∨ Tolerancja nie jest sprawą instynktu, lecz świadomości.

∨ Czyż nie jest dziwne, że ludzie tak chętnie walczą o religię, a tak niechętnie żyją zgodnie z jej zasadami?

∨ Dogmat to nic innego jak wyraźny zakaz myślenia.

∨ Każdy rodzi się ateistą.

∨ Mistyka sprzyja mistyfikacjom.

∨ Mity są tym bardziej nieśmiertelne, im mniej sensowne.

∨ Jeśli bóg jest stwórcą wszystkiego, to wibrator udał mu się najlepiej.

∨ Kartą wstępu do europejskiej kultury jest metryka chrztu.

∨ Obok nonsensu grzechu istnieje paradoks łaski.

∨ Tak zwany powrót do źródeł to porażka teraźniejszości.

∨ Wiara religijna jest rzeczą, którą należy zdobyć, a nie odziedziczyć.

∨ Zacząłbym wierzyć w boga, ale odstrasza mnie ilość pośredników.

∨ Jeżeli, co daj boże, boga nie ma, to dzięki bogu, ale jeśli, co nie daj boże, bóg jest — to niech was ręka boska broni.

∨ — Nauka poszła tak daleko, że KK się zgubi!!!

— Nie — KK się nie zgubił — to nauka się zagalopowała.

∨ — To zależy, czy się wierzy w jakieś drugie życie po śmierci.

— Dlatego w zależności, czy się wierzy, czy nie — zaskoczenie po śmierci dla jednych będzie większe, dla innych mniejsze.

∨ „Przeto, czy jecie, czy pijecie, czy cokolwiek innego czynicie, wszystko na chwałę bożą czynicie.” Gdybym miał sklep monopolowy, to byłoby moje hasło reklamowe.

∨ Nie jestem katolikiem, ale do nich nic nie mam. Mają prawo do życia.

∨ — Jaka jest różnica między KK i KKK ???

— Różnią się o jedno K

∨ — Czy Kościół przyczynił się do rozwoju nauki?

— Oczywiście. Na przykład Galileusz napisał swoje dzieło „Discorsi” będąc osadzonym a areszcie domowym przez Inkwizycję.

∨ Kiedy Napoleon zapytał Laplace’a, dlaczego jego pięciotomowym dziele nie ma słowa „Bóg”, ten odpowiedział mu: „Ta hipoteza nie była mi potrzebna”.

∨ Lepiej zapalić jedną świeczkę, niż przeklinać ciemność.

∨ Kiedy się czegoś wyrzekasz, stajesz się z tym związany.

∨ Jezus przyjdzie w glanach.

∨ Dla niektórych ludzi wiara jest jedynym powodem, aby być przyzwoitym człowiekiem

∨ Niewykluczone, że Pan Bóg już niedługo będzie mógł liczyć wyłącznie na ateistów.

∨ Nie dość jest na świecie miłości i dobra, żeby wolno było z tego ofiarować coś istotom urojonym.

∨ Wiara w nadnaturalne źródła zła nie jest konieczna: sami ludzie są zdolni do każdej podłości.

∨ Ludzie nigdy nie czynią zła tak zupełnie i ochoczo, jak z przekonania religijnych.

- ∨ Czy za karę, że nie wierzę w duszę, nie mam duszy?
- ∨ Następny razem, kiedy poczujesz się doskonały, spróbuj się przejść po wodzie.
- ∨ I nie jesteśmy państwem wyznaniowym. Amen.
- ∨ Prawie w każdej religii kapłan czuje się ważniejszy od swojego Boga.
- ∨ Jak Bóg może być wszechwiedzący i wiedzieć, że człowiek zgrzeszy, i skazać go na piekło, i zarazem być najmiłościwszy?

### **Edward O. Wilson**

- ∨ Samooszukiwanie się szamanów i kapłanów, podnosi jakość ich wystąpień i czyni bardziej przekonującym oszustwo praktykowane wobec wiernych.

### **Aureliusz**

- ∨ — Człowieku, masz rozum? Mam.
- Czemuż więc z niego nie korzystasz?

### **Luis Buñuel**

- ∨ Dzięki bogu jestem ateistą.
- ∨ Nikt nigdy nie nudzi się w barze. To nie to, co w kościele, gdzie zostaje się sam na sam z własną duszą.

### **Dezertier** -"Niewolnik" (Underground of Poland)

- ∨ Która wiara da mi rozgrzeszenie? Który Bóg najtaniej sprzeda mi zbawienie?

### **G. Richard Bozarth**

- ∨ Because believing in imaginary supernatural beings is like believing in Santa Claus, and nothing can change that. It doesn't matter if the belief in a supernatural entity is held by dozens or hundreds or thousands or millions or billions. No amount of faith can make true what is not true. It doesn't matter if the belief is backed up by a politically powerful, wealthy national or international organization. No amount of money or power can make true what is not true. It doesn't matter if the belief is enforced by vicious terrorists willing and eager to murder unbelievers who dare to publicly display their unbelief. No crime can be atrocious enough to make true what is not true, and no body count can be high enough to make true what is not true. All the reasons why Santa Claus doesn't exist *are exactly the same reasons* why all other supernatural entities do not exist.

### **Adam Marek Bryszkowski**

- ∨ Jedynym, co może zadziwiać w przypadku powołania i funkcjonowania inkwizycji, jest fakt, iż instytucja ta została powołana przez religię, która głosi miłość bliźniego oraz wyrzeczenie się pychy tego świata, przez religię, która naucza, iż pobyt człowieka na ziemi jest okresem pielgrzymowania do Królestwa Niebieskiego.

### **Adela Rogers St. John**

- ∨ Bóg stworzył człowieka. „Stać mnie na coś lepszego” powiedział i stworzył kobietę.

### **Michel de Montaigne**

- ∨ Człowiek musi być szalony. Nie potrafi stworzyć robaka, a tworzy dziesiątki bogów.

### **Mieczysław Jastrun**

- ∨ W każdym fanatyku tkwi potencjalny morderca.

### **William James**

- ∨ Wielu ludziom wydaje się, że myślą, podczas gdy zmieniają się tylko przesady.

### **Pierre Charon**

- ∨ Chciałbym, żeby bez rajy i bez piekła wszyscy byli porządnymi ludźmi.

### **Johann Peter Eckermann**

- ∨ Człowiek bywa z powodu swych znakomitych zalet tak zarozumiały, że nie waha się zalety swe przypisywać nawet bogom, ale niechętnie decyduje się na dzielenie się nimi ze zwierzętami.

### **Henry Fielding**

- ∨ Człowiek mógłby wejść do nieba za cenę połowy tych trudów, jakie kosztuje go zasłużenie sobie na piekło.

### **Karl Popper**

- ∨ Nasza wiedza jest i będzie zawsze ograniczona. Nasza ignorancja jest i pozostanie nieograniczona i nieskończona.

### **Pierre Orlen**

- ∨ Pan Bóg stworzył człowieka na swoje podobieństwo. Niestety, uczynił to w chwili wyjątkowej

skromności.

**Willam Somerset Maugham**

~ Grzech to przesąd, z którego wolny człowiek powinien się wyzwolić.

**Charles Boudelaire**

~ Nie możemy sądzić, że diabeł kusi jedynie ludzi genialnych. Gardzi zapewne głupcami, ale nie lekceważy ich pomocy. Przeciwnie, pokłada w nich wielki nadzieje.

**Henry Miller**

~ Wymyśliliśmy słowo „chaos” na oznaczenie porządku, którego nie rozumiemy.

**Don Herold**

~ Moralizowanie i moralność to zupełnie inne rzeczy i zawsze dotyczą całkowicie innych ludzi.

**Herbert von Karajan**

~ Fanatyzm: mieszanka wybuchowa tępoty i energii.

**Aleksander Dumas, syn**

~ Według Biblii kobieta jest ostatnią rzeczą, jaką Bóg stworzył. Musiał to zapewne zrobić w sobotę wieczorem. Wyczuwa się zmęczenie.

**Georges Clemenceau**

~ Bezczyność rodzi występki, gdyby Ewa musiała zszywać listki figowe swojego małżonka, nigdy nie usłuchałaby węża!

(Publikacja: 01-09-2002 Ostatnia zmiana: 09-01-2011)

Oryginał. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,319>)

Contents Copyright © 2000-2011 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2011 Michał Przech

Autorem portalu Racjonalista.pl jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielami portalu są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane

w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie strony tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora.

Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do [redakcja@racjonalista.pl](mailto:redakcja@racjonalista.pl)